

כך הנדסו ותדלקו אנשי נתניהו את "מחצת המילואאים"

התדלוק, ומי יביא מימון. ומי על הספונסניות של "המחאה העממית" שתטוף בקרוב את רחובות הערים. כמו אז. אחרי הפיגועים. אחרי 34 ימים קשים ומביכים ועצובים וכואבים עם הרבה הרוגים, קצינים וחילים ואזרחים - הסתיימה מלחמת לבנון השנייה, בתוגה גדולה. חיילי המילואאים שבו בתדהמה מהחזית, המומים מאיך שנראה צה"ל בקרבות מול החיזבאללה, מהזיגוגים של הדרג המדיני ומדיוני הקבינט וההתרחשויות; וממכירת המניות של הרמטכ"ל; ומכתב האישום שהחליט היועץ המשפטי לממשלה מני מזוז להגיש נגד השר חיים רמון ב"פרשת הנשיקה". חיילי המילואאים החליטו במקום לחזור הביתה, לצאת לרחובות. בדרישה להתפטרות הממשלה. בתביעה להקמת ועדת חקירה. זו דליקה שמתחילה, אבל כדי שתהפך לשריפה גדולה, צריך לדאוג כל הזמן שגובה הלהבות שלה יהיה גבוה, הסביר נתניהו למקורבים, מיד כשזימה חודשים בבחירות התבוסה שלו מלפני כמה חודשים בבחירות לכנסת ה-17 לתמונת ניצחון. נתניהו מנוסה בגלישה על גלים גדולים. אחרי אוסלו ופיגועי הטרור ידע ביבי לתדלק הפגנות גדולות והסתה, שהובילה בסוף לרצח של ראש ממשלה; אבל גם לניצחון בלתי נתפס בבחירות מיד לאחריו.

מפה ומשם התקבצו אישים שונים, מקורבים קבועים וחדשים, לתפוס פיקוד ולקחת את העניינים והמושכות לידיים. איילת שקד, אז מנהלת לשכתו הקרובה של ראש האופוזיציה נתניהו, גייסה קצין במילואים שזה עתה שב משדה הקרב לשמש כראש המטה. נפתלי בנט, סטארטאפיסט עם אקזיט מעורר קנאה, יצא מלבנון השנייה וידע מיד מה בדיוק יש לעשות כדי להשאיר את החברים שלו ברחובות. יואב הורוביץ, חבר נתניהו מסיירת מטכ"ל, בא גם. גם עוזי דיין. האלוף במיל' התייצב. דיין תמיד מוסיף ארומה של יושרה לכל התכנסות. ומה זה חשוב שפעם תמך בברק נגד ביבי, ואחר כך בשרון נגד ביבי. דברים שרואים מכאן לא רואים משם.

המדורה האותנטית שהדליקו חיילי המילואים, ששבו המומים מהחזית, הייתה הופכת עד מהרה לערימת גחלים לוחשות ותכף כבויות, העריכו כל המתכנסים. אש צריכה יד מכוונת ופרצוף שנדדו יוצאים ודמות שאותה צריכים להפיל ובעיקר תקווה: מי האלטרנטיבה שצריכה לבוא במקומה של הממשלה שצריכה ללכת. עם הקמת ועדת החקירה בראשות השופט אליהו וינוגרד, שבינת הרעב בגן הוורדים מול משרד ראש הממשלה הסתיימה. חיילי המילואים שיצאו באופן ספונטני לרחובות הישר מאש הקרב, רוצים כבר לחזור הביתה. שינינו פאזה, הסבירו מנהיגי המוחים, ונמשך

אחר הצהריים אברר מה קורה מעבר לים ואראה במה מדובר ולמה זה מתעכב ומה עוד ניתן לעשות ועם מי עוד אפשר לדבר ואיך אפשר לבקש, רק תדאגו שיהיה לי ביד המכשיר", סיכם ראש האופוזיציה בנימין נתניהו עוד שיחה עם ראשי החמ"ל. אמנם עוד לא הייתה מערכת בחירות בפתח, אך המסע להפלת ממשלת אהוד אולמרט הראשונה והאחרונה התנהל לבטח.

זה לא היה קמפיין הבחירות הארוך או היקר ביותר שנוהל אי פעם בישראל. אמנם קמפיין שהחל בערך ארבעה חודשים לאחר שהושבעה ממשלת ישראל ה-31 בראשות אולמרט, והסתיים עם בחירתו של נתניהו והקמת ממשלת ישראל ה-32 בראשותו, הוא קמפיין ארוך ויקר. כמעט שלוש שנים של מסע בחירות. אבל פלוסי-מינוס הוא הזכיר קמפיין שניהל נתניהו מול יצחק רבין והסכמי אוסלו ואחר כך נגד שמעון פרס, בשל הנסיבות המצערות, עד שתפס את הכיסא בפעם הראשונה. אז הנה, מתנהל הקרב על הכיסא בפעם השנייה. בתנאים שונים. אחרי מלחמה ולא בעיצומם של פיגועי טרוה. מול מועמדים אחרים. בסיועם של עוזרים חדשים. אבל כספים זה כספים. ומי אמר שנחוצים תורמים רעניים? כי שיטה שהצליחה בפעם הראשונה להדליק רחובות, יכולה לתת פירות גם במכה שנייה. עד הניצחון.

אולמרט נפל מהכיסא שאליו נבחר, קצת יותר משלושה חודשים מאז התיישב עליו. חטיפת שני חיילי צה"ל, אהוד גולדווסר ואלדד רגב ז"ל; והדהירה פנימה של כוחות צה"ל ללבנון בעקבות מה שהתברר לימים כמרדף אחרי גופותיהם, שש שנים מאז נסוג מאותו בוץ בדיוק אהוד ברק, היו האות והגונג לקץ שלטונו של אולמרט, שזה עתה ממש נבחר בקלפיות. אמנם אולמרט התמיד להחזיק בכיסא קרוב לשלוש שנים נוספות, כמעט בכוח, מול הציבור הישראלי שרצה שילך הביתה ומול המשטרה שנכנסה ויצאה מביתו בחקירות אינסופיות; ובפרשות שצצו מן האדמה כמו פטריות ונמרחו בכותרות גדולות.

אינסוף שיחות טלפון ניהל נתניהו ממכשיר נייד שנרכש במיוחד. לטלפון הזה הדביק נתניהו את שם הקוד "המכשיר", והחבורה כינתה אותו "הטלפון הלבן", כי בניגוד לאייפונים שמשאירים עקבות בכל מקום, הטלפון הלבן היה "טוקמן" פשוט שלא מאפשר איכון. ובוודאי שלא משאיר עקבות לכספים, אלא רק סודות שאותם יודעים כל המעורבים

אריק שרון היה אומר לי תמיד, שגם כשהכול ברוח, עדיין צריך להסביר לציבור טוב טוב, "שיבין", נימוק נתניהו לראשי החמ"ל שזה עתה התכנס. הציבור הישראלי צריך לדעת ולהבין ולהפנים שהובסנו בלבנון, שידו של נטראללה על העליונה ואם הוא עדיין לא מבין, בדיוק בגלל זה אנחנו כאן. כמו אחרי שפרץ השלום באוסלו. נצא מחדש לרחובות. כל המתכנסים הבינו בדיוק את חלוקת התפקידים. מי האחראי על

הורוביץ נשאר בסביבה. גם עוזי דיין. עד שהמשימה הוכתרה בהצלחה. ביבי ידע להיות אסיר תודה. הורוביץ מונה להיות האיש שלו במטה הבחירות לראשות הממשלה ואחרי שניצח, בוועד המנהל של רשות השידור; המוציא והמביא המרכזי בגוף השידור הקורס. ודיין? אחרי אינסוף ניסיונות פוליטיים כושלים הוא מונה לאחראי על הכספים בחברת ההימורים הלאומית. כיו"ר מפעל הפיס, גם מי שמחלק את הכספים לראשי רשויות מקומיות.

זה יכול היה להיות עוד סיפור אלף לילה ולילה. אולמרט הרי כבר מזמן לא ראש ממשלה, אבל עדיין מתעורר בלילות רטוב מזיעה ומדמיין שש שנים בכלא מעשיהו, אם ההרשעה הפלילית בהולילנד תישאר על כנה בבית המשפט העליון, ואם ההקלטות החדשות שמסרה שולה זקן למשטרה לא ישלחו אותו במדים כתומים ל"כהונה" נוספת בבית האסורים.

ונתניהו? הוא עשוי עוד לעקוף את דוד בן גוריון בדרך לתואר ראש הממשלה בעל הכהונה הארוכה ביותר.

ושרה? עדיין רעייתו. עדיין לא סובלת את הבורג המרכזי בחמ"ל של התקופה המופלאה, בנט־שקד, אבל גם כשהיחסים ממש נמתחים, היא אף פעם לא חותכת. מי כמוה יודע שסודות מתקופות אחרות יכולים להיחפך ביום מן הימים לכתרות ראשיות בעיתונים. ולחקירות. ושרה לא צריכה את שולה זקן שתזכיר.

אז מה כל כך בוער לספר עוד סיפור על כספים ופוליטיקאים בימים של מלחמה? בימים שפרשיות השחיתות הפכו לאייטם אחרון במהדורות החדשות? אולי כי יש לסיפור מאז מוסר השכל.

מלחמת לבנון השנייה, בשונה מהמהומה בסיומה ותחושת ההחמצה הגדולה, סוגרת עוד מעט שמונה שנים של שקט מעורר השתאות בגבול לבנון. נסראללה עדיין בבונקר. ואם לא יתברר בקרוב שאת שמונה השנים האחרונות ניצל לחפירת מנהרות לבתי היישובים הישראליים בגבול הצפון, זו תהיה תמונת מראה לתחושת ההחמצה הגדולה מ"מבצע" אחר בעזה, זה שניהלה ממשלת נתניהו השלישית.

אז איך זה שלמרות תמונת המראה וההחמצה הגדולה ממלחמת עזה הראשונה, עוד לא התרחשה מחאה דומה? מאיזו סיבה? הרי מהומות ספונטניות של חיילי מילואים או תושבים מקו הגבול בדרום הן תמיד אותנטיות במהדורות החדשות.

למרות ההחמצה יכול להיות שבז'י הרצוג מבין שאחרי פרשת העמותות, לא יוכל לעמוד אף פעם בראשו של חמ"ל שמביא כספים מעבר לים, כפי שעשה נתניהו במשך שלוש שנות שלטונו של אולמרט, עם "טלפון לבן"?

מהומות עממיות הן ענקיות כשהן פורצות, אבל חיש קל ככה הן נסוגות. לאנשים יש חיים. חוץ מלפוליטיקאים שרוכבים עליהן כל הדרך לשלטון. וכדי להגיע לשלטון כמו נתניהו אחרי אולמרט ולבנון, צריך חמ"ל. וכסף. מעבר לים. וביבי בסביבה. ביבי עם מצית ביד.

את המאבק לישראל טובה יותר בדרכים אחרות. נאסוף חומרים כדי לעזור לוועדת וינוגרד להגיע לחקר האמת במחדל הגדול מכולם, הסבירו המילואימניקים העייפים ושובו רצוצים לביתם.

זה היה בדיוק הזמן והאות להדליק מנועים ולפתוח מבערים, בחמ"ל שזה עתה הוקם. מחאה ספונטנית שהחלה באותנטיות של מילואימניקים כואבים צריכה להימשך על ידי אזרחים מודאגים, פתח נתניהו בדברים בפני החבורה שהתכנסה והפכה תוך זמן קצר לחדר מלחמה. מהחמ"ל יצאו המסרים, נקבעו הפגנות חוזרות ונשנות עם "כוחות רעננים", נשלחו דוברים לאולפני הטלוויזיה ונוסחו המודעות לעיתונים. את הכסף גייס נתניהו מהחברים מעבר לים, שעזרו לו כל השנים. בשעות אחר הצהריים, כשהשמש בישראל שוקעת ובחוף המזרחי של ארצות הברית זורחת, ניהל נתניהו את השיחות האינסופיות ממכשיר נייד שנרכש במיוחד.

לטלפון הנייד הזה הדביק נתניהו את שם הקוד "המכשיר", והחבורה כינתה אותו "הטלפון הלבן", כי בניגוד לאייפונים שמשאירים עקבות בכל מקום, ומאפשרים לזהות מי התקשר ולאן ומתי ולכמה זמן, הטלפון הלבן היה "טוקמן" פשוט שלא מאפשר איכון, ובוודאי שלא משאיר עקבות לכספים, אלא רק סודות שאותם יודעים כל המעורבים. ככה הפכה המחאה האותנטית של המילואימניקים אחרי מלחמת

הפגנות המחאה שאחרי המלחמה // צילום: רוני שיצר, פלאש 90

לבנון, ששבו בינתיים לביתם, למסע הבחירות של נתניהו עד החזרה ללשכת ראש הממשלה, עד לניצחון. עוד כנסים והפגנות "עממיות", עוד מודעות בעיתונים שפרסמו "אזרחים מודאגים", עוד "ימי עיון ספונטניים", ו"שולחנות עגולים", עוד ועוד הזדמנויות צילום למחאת המילואימניקים האותנטית שעליה רכבו הפוליטיקאים, עד שלקחו את השלטון בחזרה.

לימים תתפרק חלק מהחבורה. שקד ובנט הסתכסכו עם "הלשכה", או בשמה המפורש "הרעיה". מי שלימים תהיה, שוב, אשת ראש הממשלה, שרה. הם עזבו את החמ"ל שהמשיך בהיעדרם. יואב

טקסט זה מבוסס על פרק בספר האינטרנטי "פניית פרסה" של אלדד יניב, שיראה אור בקרוב. הפרקים הקודמים בבלוג eldadyaniv.co.il